TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20622
Tarih : 20.10.2026

10/4777

Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının 2025 yılı Sayıştay denetim raporundaki mali veriler ve iç kontrol değerlendirmesi çerçevesinde burs, mali destek ve uluslararası proje kaynaklarının kullanımının araştırılması; desteklere erişimde nesnel ölçütlerin, hesap verebilirliğin ve programların sonuçlarının izlenmesinin güçlendirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri uyarınca Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili

GEREKÇE

Sayıştayın Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı 2025 Yılı Düzenlilik Denetim Raporu'nda mali tablolara olumlu görüş verilmiş ve denetim bulgusuna yer verilmemiştir. Araştırma talebi, rapordaki mali veriler ile iç kontrol değerlendirmesinden hareketle kaynakların dağılımı, programların sonuçları ve izleme süreçleri hakkında bilgi edinilmesine yöneliktir.

Başkanlığın 2025 yılı bütçe gideri 2,73 milyar TL, cari transferleri 2,16 milyar TL'dir. Giderlerin yüzde 79,04'ünü oluşturan cari transferlerin alt kalemleri raporda gösterilmemiştir (s. 4). Bu tutarın burs, mali destek ve diğer harcama türlerine dağılımının, seçim ölçütlerinin ve yararlanıcı türlerinin ortaya konulması, Meclisin bütçe denetimi bakımından gereklidir.

Burs başvurularının değerlendirilmesi, ülke ve öğrenim düzeylerine göre dağılımı, öğrenci başına maliyet, öğrenimi tamamlama ve burs kesilme nedenleri incelenmelidir. Mali desteklerde seçim, izleme, yerinde denetim ve geri alma işlemleri ile programların eğitim ve toplumsal katkı sonuçları birlikte araştırılmalıdır. Yararlanıcılara ilişkin inceleme kişisel verilerin korunması gözetilerek yürütülmelidir.

TBMM Halkla İlişkiler Binası
2. Kat, Oda: F214 Bakanlıklar/Ankara
Tel.: +90 (312) 420 63 86 - 87 Faks: +90 (312) 420 24 82

Ömer Faruk Gergerlioğlu
Kocaeli Milletvekili

Raporda kurumsal, operasyonel, suistimal ve teknoloji risklerinin belirlenmediği; risk değerlendirmesi ve risklere karşı kontrol faaliyetlerinin oluşturulmadığı; yönetim bilgi sisteminin bulunmadığı belirtilmiştir. Ön mali kontrolün kurulduğu, görevler ayrılığına uyulduğu ve iç denetim çalışmalarının yeterli olduğu da kaydedilmiştir (s. 10-12). Araştırma, bu değerlendirmeleri birlikte ele almalı; risk yönetimi ve bilgi sistemi eksikliklerinin destek süreçlerine etkisi ile giderilmesi için yapılan işlemleri ortaya koymalıdır.

Net bütçe gelirinin yüzde 99,03'ü "Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler" başlığında yer almaktadır. Bu kalemin Hazine yardımı ve diğer gelirler itibarıyla bileşimi ile "Diğer Gelirler"deki tahmin-gerçekleşme farkı açıklanmalıdır. Cari transfer bütçe gideri ile faaliyet sonuçları tablosundaki gider arasındaki farkın da muhasebe esasları ve dönemler bakımından incelenmesi gerekmektedir.

Uluslararası burs ve proje programlarının Türk lirası hesaplarında 2025 yılında 80,8 milyon TL tahsilat ve 85,4 milyon TL harcama gösterilmiştir. DAFI harcaması ve NAMA tahsilatı için metin ile tablolarda farklı tutarlar yer almaktadır. ASEAN Türk lirası hesabının negatif açılış bakiyesi, İslam Kalkınma Bankası projesinin dolar çıkışları ile Türk lirası tahsilatları arasındaki ilişki ve devreden proje bakiyelerinin bilanço hesaplarıyla eşleştirilmesi açıklanmalıdır (s. 4-6). Kur dönüşümleri ve hesaplar arası aktarımlar izlenerek proje bazında mutabakat sağlanmalıdır.

SPARK hesabında kullanılmadan devreden 435 bin TL'nin kullanım veya iade takvimi, proje denetimleri ve etki değerlendirmeleri de araştırılmalıdır. Kaynak dağılımının, denetim sonuçlarının ve programların toplumsal yararının izlenmesini sağlayacak düzenlemelerin belirlenmesi için ilgili idareler, uzmanlar ve programlardan yararlananların bilgisine başvurularak Meclis araştırması yapılması gerekmektedir.

TBMM Halkla İlişkiler Binası
2. Kat, Oda: F214 Bakanlıklar/Ankara
Tel.: +90 (312) 420 63 86 - 87 Faks: +90 (312) 420 24 82

1			
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TİRYAKİ	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	IĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	